

Pismeni ispit iz **KVANTNE FIZIKE**

(nastavnički smjerovi fizike, fizike-informatike i matematike-fizike)

16. rujna 2015.

1. Vodikov atom prijeđe iz petog pobuđenog ($n = 6$) u osnovno stanje ($n = 1$) i pritom emitira foton. Nakon toga foton se rasprši na slobodnom elektronu (Comptonovo raspršenje) pod kutem od 45° .
  - a) Kolika je na kraju valna duljina ovog fotona?
  - b) Koju konačnu valnu duljinu bi imao foton da je emitiran iz iona helija He^+ (podsjetnik: helij ima atomski broj 2)?
  - c) A iz pozitronija (vezanog sustava e^- i e^+)?
2. Mjerenje valne duljine fotona dalo je rezultat 150 nm s greškom od 0.001%.
  - a) Kolika je neodređenost njegovog položaja?
  - b) Izrazite energiju fotona kao i njenu neodređenost u eV-ima.
3. Slobodni elektron se giba u smjeru x -osi koordinatnog sustava i ima de Broglievu valnu duljinu $\lambda = 10^{-10}$ m.
  - a) Kolika je energija elektrona u eV-ima? Da li je elektron relativistički? Obrazložite.
  - b) Kako izgleda njegova valna funkcija $\psi(\mathbf{r}, t)$?
4.
  - a) Odredite u kojim točkama je maksimalna, a u kojim minimalna vjerojatnost pronalaženja čestice u n -tom stacionarnom stanju u beskonačnoj potencijalnoj jami sa zidovima na $x = 0$ i $x = L$?
  - b) Nadalje pretpostavimo da se čestica nađe u stanju opisanom linearnom kombinacijom n -tog i m -tog stacionarnog stanja ($n \neq m$) tj. valnom funkcijom

$$\Psi(x, t) = A (\Psi_n(x, t) + \Psi_m(x, t))$$

Normalizirajte $\Psi(x, t)$. Da li je to stanje stacionarno? Obrazložite.